

SELETUSKIRI
maeluministri määruse „Kalalaeva energiatõhususe parendamise ja kliimamuutuste leevendamise toetus“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus „Kalalaeva energiatõhususe parendamise ja kliimamuutuste leevendamise toetus“ kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse (edaspidi *KTKS*) § 5 lõike 1 ja §19 lõike 1 alusel.

Määruses kehtestatakse „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020“ (edaspidi *rakenduskava*) meetme „Kalalaeva energiatõhususe parendamise ja kliimamuutuste leevendamise toetus“ raames toetuse (edaspidi *toetus*) andmise ning kasutamise tingimused ja kord.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi kalamajandusosakonna kalanduse arengu büroo nõunik Reili Kivilo (tel 625 6525, e-post reili.kivilo@agri.ee), juriidilise ekspertiisi eelnõule tegi Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Karina Torop (tel 625 6520, e-post karina.torop@agri.ee) ning keeleliselt toimetasad eelnõu sama osakonna peaspetsialistid Leeni Kohal (tel 625 6165, leeni.kohal@agri.ee) ja Laura Ojava (tel 625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.05.2014, lk 1–66) artikli 41 lõike 1 punktis a sätestatakse, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (edaspidi *EMKF*) kaudu võib toetada varustusse või kalalaevadesse tehtavaid investeeringuid, mille eesmärk on vähendada saasteainete või kasvuhoonegaaside heiteid ja suurendada kalalaevade energiatõhusust. Püügivahenditesse tehtavad investeeringud on samuti rahastamiskõlblikud, kui need ei vähenda püügivahendite selektiivsust. Abikõlblikud investeeringud on loetletud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/531, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 508/2014, määrates kindlaks Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi jaoks kalurite hügieeni-, tervishoiu-, ohutus- ja töötingimuste parandamise, merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamise, kliimamuutuste leevendamise ja kalalaevade energiatõhususe parandamisega seotud rahastamiskõlblikud kulud (ELT L 86, 31.03.2015, lk 1–8), V peatükis.

Eelnõuga sätestatakse nende investeeringute tegemiseks toetuse andmise ning kasutamise tingimused ja kord.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse toetatavad tegevused ja toetuse vorm.

Eelnõu § 2 lõikes 1 sätestatakse toetatavad tegevused, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 41 lõike 1 punktis a nimetatud tegevused ehk varustusse või kalalaevadesse tehtavad investeeringud, mille eesmärk on vähendada saasteainete või kasvuhoonegaaside heiteid ja suurendada kalalaevade energiatõhusust. Püügivahenditesse tehtavad investeeringud on samuti rahastamiskõlblikud, kui need ei vähenda püügivahendite selektiivsust.

Eelnõu § 2 lõikes 2 sätestatakse, et ühel kalalaeval ellu viidud sama liiki investeeringu tegemiseks ei anta toetust rohkem kui üks kord programmiperioodi jooksul. See nõue tuleneb Euroopa

Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 41 lõikest 9. Investeeringute liigid komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/531 artiklite 13–16 kohaselt on järgmised:

- 1) investeeringud seoses laevakere hüdrodünaamikaga;
- 2) investeeringud seoses laeva jõuallikaga;
- 3) püügivahenditesse ja -varustusse tehtavad investeeringud;
- 4) elektri või soojusenergia tarbimise vähendamiseks tehtavad investeeringud.

Sama liiki investeeringu tegemiseks võib toetust taotleda üks kord programmiperioodil. Üks taotlus võib hõlmata mitut liiki komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/531 nimetatud abikõlblike kulusid.

Eelnõu § 2 lõikes 3 sätestatakse toetuse andmise vorm. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kasutatakse toetuse andmiseks toetustena, auhindadena, tagastatava abina, rahastamisvahenditena või nende kombinatsioonina. Kõnealust toetust antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), artikli 67 lõike 1 punktis a sätestatud vormis. See tähendab, et toetust makstakse tegelikult tehtud ja välja makstud rahastamiskõlblike kulude hüvitamiseks.

Eelnõu §-s 3 sätestatakse omafinantseeringu minimaalne määr ja toetuse maksimaalne suurus.

Eelnõu § 3 lõikes 1 sätestatakse omafinantseeringu minimaalne määr, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 95 lõikest 1 tulenevalt on 50% toetatava tegevuse abikõlblikust maksumusest.

Eelnõu § 3 lõikes 2 sätestatakse toetuse maksimaalne suurus programmiperioodil, milleks on 400 000 eurot ühe kalalaeva kohta. Käibemaksu toetussumma hulka ei arvestata, sest see ei ole eelnõu § 5 punkti 2 kohaselt abikõlblik.

Eelnõu §-s 4 sätestatakse abikõlblikud kulud. Abikõlblik on § 2 lõikes 1 nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalik, mõistlik ja majanduslikult otstarbekas ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikliga 65 tehtud kulu, mis on loetletud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/531 artiklites 13–16.

Abikõlblikud kulud seoses laevakere hüdrodünaamikaga on järgmised:

- a) investeeringud sellistesse stabiilsusmehhanismidesse nagu kimmikiilud ja pirnvöörid, mis aitavad parandada merekindlust ja stabiilsust;
- b) kulud, mis on seotud mittetoksiliste saastumisvastaste katematerjalide, näiteks vaskkate kasutamisega hõõrdumise vähendamiseks. Laevakere katmine mittetoksiliste saastumisvastaste katematerjalidega on toetatav tegevus üks kord programmiperioodi jooksul. Traditsioonilised saastumisvastased värvid on toksilised ja nende kasutamist ei toetata;
- c) kulud, mis on seotud rooliseadmega, näiteks rooliseadme juhtimissüsteemidega ja mitme rooliga, mille abil vähendatakse rooli toimimise sõltuvust ilmast ja mereoludest;
- d) basseinis katsetamise kulud, millega luuakse alus hüdrodünaamika parandamiseks.

Abikõlblikud ei ole laevakere baashooldusega seotud kulud. Kuivõrd automaatne traalisüsteem ei aita parandada laevakere hüdrodünaamilisi omadusi, ei ole ka selle soetamise kulud abikõlblikud.

Seoses laeva jõuallikaga on abikõlblikud järgmiste investeeringute tegemiseks vajalikud kulud:

- a) energiatõhusa propelleri, sealhulgas sõuvõlli ostmise ja paigaldamise kulud. Lisaks on abikõlblikud energiatõhusa vindi ja veovõlli soetamise ning otseselt nende paigaldamise kulud;
- b) katalüsaatori ostmise ja paigaldamise kulu. Katalüsaatorite all on mõeldud seadmeid, mis vähendavad õhusaastet;
- c) energiatõhusa generaatori, näiteks vesinikku või maagaasi kasutava generaatori ostmise ja paigaldamise kulu. Lisaks olemasoleva generaatori energiatõhusa generaatori vastu väljavahetamise kulule on abikõlblik ka energiatõhusa generaatori paigaldamise kulu;
- d) taastuvenergiat rakendava käitremendi, näiteks purje, kerge ülapurje, tuuliku, turbiini või päikesepaneeli ostmise ja paigaldamise kulu;
- e) võõripõtkuri ostmise kulu ning võõripõtkuri paigaldamisega otseselt seotud seadme ostmise ja paigaldamise kulu, näiteks võõripõtkuri juhtimismooduli ostmise ja paigaldamise kulu, kuivõrd ilma selleta ei saa võõripõtkurit juhtida;
- f) mootori ümberehitamise kulud, et selles saaks kasutada biokütust. Abikõlblik ei ole uue peamasina või abimootori soetamise kulu. Mootori vahetamist võib toetada üksnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 41 lõike 2 alusel ja tingimustel;
- g) ökonomeetri, kütusehaldussüsteemi ja seiresüsteemi ostmise ning paigaldamise kulud, samuti nende seadmete paigaldamisega otseselt seotud seadmete ostmise ja paigaldamise kulu;
- h) jõuallika täiustamiseks tehtud investeeringud sõukruvi tüüsisesse.

Abikõlblikud kulud seoses püügivahenditesse ja -varustusse tehtavate investeeringutega on järgmised:

- a) veetavatelt püünistelt alternatiivsetele püünistele ülemineku kulud;
- b) veetavate püüniste kohandamise kulud. Abikõlblik on üksnes olemasolevate püügivahendite ümberehitamine, mitte uute püügivahendite soetamine, abikõlblik ei ole automaatse traalisüsteemi soetamine;
- c) investeeringud veetavate püüniste seireseadmetesse. Abikõlblik on üksnes aktiivsete püüniste seireseadmete soetamine. Traalisüsteemi ja sellega seotud IT-vahendite soetamise kulu ei ole abikõlblik.

Abikõlblikud kulud seoses elektri- või soojusenergia tarbimise vähendamiseks tehtud investeeringutega on järgmised:

- a) alla 18 meetri pikkuse laeva jahutus-, külmutus- või isolatsioonisüsteemi rekonstrueerimiseks tehtud investeering. Nimetatud tegevuseks toetuse andmisel tuleb täpselt järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 150, 20.05.2014, lk 195–230) regulatsiooni F-gaaside kohta (F-gaasid ehk fluoritud kasvuhoonegaasid on praegu enamlevinud külmaained). Abikõlblikud on üksnes jahutus-, külmutus- või isolatsioonisüsteemide paigaldus- või ümberehitustööd, mis ei lähe vastuollu eelnimetatud ELi määruse sätete ja eesmärkidega
- b) seoses laevas soojuse ringlussevõtuga tehtud investeering, mille eesmärk on kasutada taastatud soojust uuesti muude laevas vajalike abitoimingute jaoks. Abikõlblikud on kulud, mis on seotud laeva tavapärase töö käigus tekkiva soojuse taaskasutamisega. Põleti soetamise ja paigaldamise kulu ei ole abikõlblik.

Lisaks eespool toodule peavad kõik toetatavad tegevused olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 11 punkti a nõudega, mille kohaselt ei tohi toetatav tegevus suurendada kalalaeva püügivõimsust. See tähendab, et kui kavandatava tegevuse tulemusel suureneb kalalaeva kogumahutavus või peamasina võimsus, ei ole tegevus toetatav hoolimata sellest, et tegevuse kulud on komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/531 kohaselt abikõlblikud.

Eelnõu §-s 5 sätestatakse määruse § 2 lõikes 1 nimetatud tegevuse elluviimise korral mitteabikõlblikud kulud, milleks on:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artiklis 11 nimetatud tegevuste elluviimisega seotud järgmised kulud:

- a) kulud laeva püügivõimsust suurendavatele toimingutele või seadmetele, mis suurendavad laeva võimekust leida kala;
- b) uute kalalaevade ehituse või importimise kulud;
- c) püügitegevuse ajutise või alalise peatamise kulud, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 508/2014 ei ole sätestatud teisiti;
- d) uurimusliku kalapüügi kulud;
- e) kulud ettevõtte omandi üleminekule;
- f) varude otsese taastasustamise kulud, välja arvatud juhul, kui see on liidu õigusaktis selgesõnaliselt ette nähtud looduskaitsemeetmena või kui tegemist on eksperimentaalse taastasustamisega;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõikes 3 nimetatud kulud samas lõikes sätestatud tingimustel (laenuintress, käibemaks, välja arvatud juhtudel, kui see ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav, ning hoonestamata maa ja hoonestatud maa ostusumma, mis moodustab üle 10% asjaomase tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest);

3) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/531 artikli 13 lõikes 2 nimetatud kulu ehk laevakere baashooldusega seotud kulu;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 517/2014 sätestatud eesmärkidele ja nõuetele mittevastav kulu;

5) taotleja tööjõukulu;

6) sularahas tehtud kulutus, teenustasu pangatoimingu eest, tagatismakse ja finantsteenusega seotud muu kulu;

7) rahatrahv, rahaline karistus, leppetrahv ja viivis;

8) tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu;

9) juriidilise konsultatsiooni kulud;

10) kulu, mis on tehtud enne Põllumajanduse ja Registre Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) toetuse taotluse esitamist.

Tulumaksuseaduse kohaselt on isikud omavahel seotud, kui neil on ühine majanduslik huvi või kui ühel isikul on teise üle valitsev mõju. Igal juhul käsitatakse seotud isikutena järgmisi isikuid:

- abikaasad, elukaaslased või otse- või külgjoones sugulased;
- ühte kontserni kuuluvad äriühingud äriseadustiku § 6 tähenduses;
- juriidiline isik ja füüsiline isik, kellele kuulub vähemalt 10% selle juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- isikud, kellele kuulub koos teiste temaga seotud isikutega kokku üle 50% juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või õigusest juriidilise isiku kasumile;
- juriidilised isikud, kelle aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest üle 50% kuulub ühele ja samale isikule või seotud isikutele;
- isikud, kellele kuulub üle 25% ühe ja sama juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- juriidilised isikud, kelle juhatuse või juhatust asendava organi kõik liikmed on ühed ja samad isikud;
- tööandja ja tema töötaja, töötaja abikaasa, elukaaslane või otsejoones sugulane;
- juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige, juhtimis- või kontrollorgani liikme abikaasa või otsejoones sugulane.

Eelnõu §-s 6 sätestatakse nõuded hinnapakkumuse kohta.

Eelnõu § 6 lõigetes 1–3 sätestatakse hinnapakkumuste küsimise tingimused. Kui toetatava tegevuse raames kavandatava töö või teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, küsib taotleja üksteisest sõltumatute ettevõtjate käest vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumust koos tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile

(edaspidi *hinnapakkumus*). Taotleja võib küsida alla kolme hinnapakkumuse, kui kolme hinnapakkumuse küsimine ei ole objektiivselt võimalik (näiteks teenuse pakkujate vähesuse tõttu). Väljavalitud hinnapakkumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase töö, teenuse või vara eest tasutava hinnaga. Taotleja ei pea valima odavaimat hinnapakkumust, kui see on objektiivselt põhjendatud.

Eelnõu § 6 lõikes 4 sätestatakse, et toetuse taotleja ei või küsida hinnapakkumust endaga seotud isikult tulumaksuseaduse § 8 tähenduses.

Eelnõu §-s 7 sätestatakse nõuded toetuse taotleja ja taotluse kohta.

Eelnõu § 7 lõikes 1 sätestatakse, et toetust võib taotleda kalalaeva omanik, kellele on antud kalapüügiseaduse § 32 lõikes 1 nimetatud kalalaeva kalapüügiluba kalapüügiks merel (edaspidi *taotleja*).

Eelnõu § 7 lõikes 2 sätestatakse, et taotleja peab omama kalalaeva, millel on kehtiv kalalaevatunnistus ning mis on kantud maaeluministri 28. novembri 2017. a määruse nr 79 „Kalalaevastiku segmentid ja nende tunnused, kalalaevastiku segmenti kantavale kalalaevale esitatavad nõuded ning kalalaevastiku segmenti lisamise võimalus” lisas nimetatud segmenti 4S1 või 4S3. Tegemist on Läänemere traallaevade ja kaugpüügilaevadega.

Eelnõu § 7 lõikes 3 sätestatakse, et taotleja peab vastama KTKS-i § 27 lõikes 2 sätestatud järgmistele nõuetele:

- 1) taotlejal on tegevuse elluviimiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 3 punktis d nimetatud suutlikkus;
- 2) riigiabi või vähese tähtsusega abi taotlemise korral ei ole taotleja raskustes ettevõtja;
- 3) taotleja on varem riigielarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tagasi maksnud;
- 4) taotleja ei saa sama kulu hüvitamiseks raha riigielarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest;
- 5) taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust;
- 6) residendist taotleja tegevuskoht või mitteresidendist taotleja püsiv tegevuskoht maksukorralduse seaduse tähenduses on või hakkab pärast tegevuse elluviimist olema Eestis;
- 7) taotleja ei ole toime pannud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõigetes 1 ja 3 nimetatud rikkumist;
- 8) taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku kohta ei ole karistusregistrisse kantud karistusandmeid karistusseadustiku §-s 209, 210, 211, 212, 213, 294, 296, 298, 298¹ või 300¹ sätestatud kuriteo toimepanemise eest.

Eelnõu § 7 lõikes 4 sätestatakse, et taotlus peab vastama KTKS-i § 27 lõikes 4 sätestatud nõuetele. Taotluses peavad sisalduma meetme tingimustes nõutud andmed ja sellele on lisatud nõutud dokumendid, toetust taotletakse meetme tingimustes sätestatud toetatava tegevuse kohta, taotletava toetuse suurus ei ületa meetme tingimustes sätestatud toetuse maksimaalset suurust ning taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged.

Eelnõu § 7 lõikes 5 sätestatakse, et toetuse taotlemiseks esitab taotleja PRIA-le järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi koos *taotlus*):

- 1) haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud andmed, milleks on esitaja nimi, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatav viis ja selleks vajalikud kontaktandmed;
- 2) taotleja registrikood;
- 3) taotleja omandis oleva kalalaeva nimi ja kalalaevade registri sisenumbr;

- 4) paragrahvis 6 nimetatud hinnapakumused ning § 6 lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel asjakohane selgitus koos objektiivse põhjendusega, miks ei olnud võimalik võtta kolme hinnapakumust või miks ei eelistatud odavaimat hinnapakumust;
- 5) tõend omafinantseeringu olemasolu kohta;
- 6) avalik-õigusliku ülikooli eksperdiarvamus, mis tõendab, et investeeringud püügivahenditesse ja -varustusse ei vähenda selektiivsust;
- 7) kirjalik kinnitus, et taotleja järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikes 1 nimetatud nõudeid ega ole pannud toime sama artikli lõikes 3 nimetatud pettust;
- 8) andmed, mis on toetuse kohta nõutud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1242/2014, milles sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 508/2014 (Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta) eeskirjad tegevuste kohta esitatavate kumulatiivsete andmete jaoks (ELT L 334, 21.11.2014, lk 11–38), I–V lisa kohaselt. Need andmed on järgmised:
  - a) ettevõtte suurus;
  - b) kalalaeva number laevastikuregistris (CFR), kui tegevus on seotud merega ja laevastiku struktuuriga;
  - c) andmed selle kohta, kas tegevus on seotud kalapüügiga sisevetel või merel või mõlemas kohas;
  - d) tegevuse tüüp: laeva pardal olev varustus, püügivahendid, energiatõhususe auditid ja süsteemid või uuringud;
  - e) tegevusest kasu saavate kalurite arv;
  - f) kütusetarbimise vähenemine protsentides;
  - g) CO₂-heite vähenemine protsentides, kui see on asjakohane;
  - h) andmed kalapüügi kütusetõhususega seotud muutuste kohta (kütuseliitrite arv / lossitud saak tonnides). Vajalik on esitada kütuseliitrite kogus ja lossitud saak enne kalalaeva energiatõhusamaks muutmist ja prognoos nende näitajate kohta pärast investeeringu elluviimist;
- 9) uue jahutus-, külmutus- või isolatsioonisüsteemi tootjapoolsed tehnilised andmed või sertifikaat, milles on kirjas jahutus-, külmutus- või isolatsioonisüsteemi fluoritud kasvuhoonegaaside andmed.

Eelnõu § 7 lõikes 6 sätestatakse, et PRIA avalikustab taotluse esitamise tähtaja väljaandes Ametlikud Teadaanded. PRIA teatab taotluse esitamise tähtaja arvestusega, et teate avaldamise ja taotluse esitamise tähtaja alguse vahele jääks vähemalt 30 kalendripäeva.

Eelnõu §-s 8 sätestatakse taotluse menetlemise tingimused ja kord.

Eelnõu § 8 lõikes 1 sätestatakse, et PRIA kontrollib taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse nõuetekohasust, lähtudes KTKS-i §-st 28 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikest 5.

Eelnõu § 8 lõikes 2 sätestatakse, et pärast taotluse esitamise tähtpäeva esitab PRIA Keskkonnaministeriumile teabe saamiseks nende taotlejate nimekirja, kes taotlevad toetust jahutus-, külmutus- või isolatsioonisüsteemi ümberehituseks või rekonstrueerimiseks, et hinnata nende toetatava tegevuse vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 517/2014 sätestatud eesmärkidele ja nõuetele.

Eelnõu § 8 lõikes 3 sätestatakse, et PRIA hindab nõuetekohaseid taotlusi hindamisskaalal null kuni üks hindepunkti järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

- 1) tegevuse põhjendatus ja mõju meetme eesmärkide saavutamisele, mille puhul hinnatakse tegevuse mõju meetme eesmärkide saavutamisele;
- 2) tegevuse kulutõhusus, mille puhul hinnatakse, kas taotluses kavandatud tegevuse eelarve on selge ja mõistlik;
- 3) taotleja suutlikkus tegevus ellu viia, mille puhul hinnatakse taotleja võimekust taotluses kavandatud tegevuse elluviimiseks.

Eelnõu § 8 lõigetes 4–7 täpsustatakse lõikes 3 sätestatud hindamiskriteeriume.

Eelnõu § 8 lõikes 8 sätestatakse, et taotlus vastab hindamiskriteeriumite miinimumnõuetele, kui see on iga hindamiskriteeriumi eest saanud ühe hindepunkti.

Eelnõu §-s 9 sätestatakse taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine.

Eelnõu § 9 lõikes 1 sätestatakse, et PRIA teeb nõuetekohase taotluse rahuldamise otsuse KTKS-i § 30 lõike 4 punkti 2 alusel ja taotluse rahuldamata jätmise otsuse KTKS-i § 30 lõike 9 alusel. KTKS-i § 30 lõike 4 punkt 2 sätestab, et fondi toetuse taotluste hindamistulemuste alusel välja valitud ja vajaduse korral rahuldatakse paremusjärjestusse seatud parimad taotlused; KTKS-i § 30 lõige 9 sätestab, et fondi toetuse taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse, kui:

- 1) fondi toetuse taotleja, taotlus või kavandatav tegevus ei vasta vähemalt ühele nõudele, mis on esitatud taotlejale, taotlusele või toetatavale tegevusele;
- 2) toetuse taotleja ei täida KTKS-i § 27 lõikes 5 sätestatud kohustusi;
- 3) taotluses on esitatud valeandmeid või taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;
- 4) nõuetekohane taotlus ei kuulu rahuldamisele KTKS-i § 30 lõike 4, 7 või 8 kohaselt.

Eelnõu § 9 lõikes 2 sätestatakse, et kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud, sest taotluses sisalduvad mitteabikõlblikud kulud, võib PRIA taotleja nõusolekul toetuse summat vähendada tingimusel, et saavutatakse tegevuse eesmärgid. Kui taotleja ei ole nõus toetuse summa vähendamiselega, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, sest sellisel juhul ei saa olla kindel, kas taotleja on oodatust väiksema toetuse summaga valmis ja võimeline tegevust ellu viima. Selleks peab taotleja selgelt oma valmisolekut väljendama.

Eelnõu § 9 lõikes 3 sätestatakse, et PRIA teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 45 tööpäeva jooksul taotluse esitamise tähtaja lõppemisest arvates.

Eelnõu §-s 10 sätestatakse toetuse maksmise tingimused ja kord.

Eelnõu § 10 lõikes 1 sätestatakse, et toetust makstakse üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja tingimusel, et toetuse saaja on tegevuse elluviimisel järginud kõiki ettenähtud nõudeid.

Eelnõu § 10 lõikes 2 sätestatakse, et töö, teenus ja soetatav vara, mille kulude hüvitamiseks taotletakse toetuse maksmist, peavad olema lõpetatud ning toetuse saaja peab olema need vastu võtnud ja nende eest tasunud. Poolelioleva töö kulude hüvitamiseks toetust ei saa.

Eelnõu § 10 lõikes 3 sätestatakse, et kuludokumendi või rahalise kohustuse tasumist tõendava maksekorralduse või pangakonto väljavõttel näidatud tehingu sisu peab vastama arve väljastanud isiku hinnapakumusele.

Eelnõu § 10 lõikes 4 sätestatakse, et toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast tegevuse täielikku või osadena elluviimist ja selle eest täielikult või osadena tasumist PRIA-le maksetaotluse, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) toetuse saaja nimi ja registrikood;
- 2) taotluse viitenumber;
- 3) abikõlblikud kulud;
- 4) abikõlbliku kulu algdokumendi nimetus, sealhulgas number ja kuupäev ning abikõlbliku kulu summa;
- 5) taotletava makse suurus.

Eelnõu § 10 lõikes 5 sätestatakse, et toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja koos lõikes 4 nimetatud maksetaotlusega järgmised asjakohased dokumendid:

- 1) selle isiku väljastatud arve-saatelehe või arve koopia, kellelt taotleja tellis teenuse või töö või ostis kaupa, ning taotlejapoolset rahalise kohustuse tasumist tõendav maksekorraldus või pangakonto väljavõtte koopia;
- 2) tehtud töö, tellitud teenuse või soetatud vara vastuvõtmist tõendava dokumendi ära kiri.

Eelnõu §-s 11 sätestatakse toetuse maksmine.

Eelnõu § 11 lõikes 1 sätestatakse, PRIA teeb toetuse maksmise või maksmisest keeldumise otsuse 25 tööpäeva jooksul § 10 lõigetes 4 ja 5 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest arvates.

Eelnõu § 11 lõikes 2 sätestatakse, et PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse toetuse saajale teatavaks kümne tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

Eelnõu § 11 lõikes 3 sätestatakse, et PRIA teeb toetuse makse toetuse saaja arvelduskontole kümne tööpäeva jooksul toetuse maksmise otsuse tegemisest arvates.

Eelnõu §-s 12 sätestatakse toetuse saaja kohustused.

Eelnõu § 12 lõikes 1 sätestatakse, et toetuse saaja viib toetatava tegevuse ellu ning esitab PRIA-le maksetaotluse ja kõik tegevuse elluviimisega seotud kuludokumentid ühe aasta jooksul taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates.

Eelnõu § 12 lõikes 2 sätestatakse, et toetuse saaja kasutab toetust sihtotstarbeliselt ja mõistlikult ning kõige säästlikumal viisil, järgides toetatava tegevuse elluviimisel KTKS-is ja selles määruses sätestatud asjakohaseid nõudeid.

Eelnõu § 12 lõikes 3 sätestatakse, et toetuse saaja tagab, et tema raamatupidamises on toetatava tegevuse kulusid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad.

Eelnõu § 12 lõikes 4 sätestatakse, et toetuse saaja tagab toetatava tegevuse elluviimise raames soetatud põhivara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise vähemalt viie aasta jooksul PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest arvates.

Eelnõu §-s 13 sätestatakse dokumentide säilitamine.

Eelnõu § 13 lõikes 1 sätestatakse, et toetuse andmisega seotud andmeid, dokumente ja muid tõendeid säilitatakse KTKS-i § 34 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaja jooksul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 140 lõigetes 3–6 sätestatu kohaselt.

Eelnõu § 13 lõikes 2 sätestatakse, et KTKS-i § 34 lõikes 3 sätestatud tähtaja algusest ja lõpust teavitab toetuse saajat PRIA.

Eelnõu §-ga 14 muudetakse maaeluministri 24. jaanuari 2018. a määrust nr 5 „2018. aastal toetatavate „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020” meetmete ja tegevuste liigid”, täiendades seda kalalaeva energiatõhususe parendamise ja kliimamuutuste leevendamise toetuse meetmega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.05.2014, lk 1–66). Samuti on eelnõu

kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), sätestatud nõuetega.

4. Määruse mõjud

Määruse jõustumine annab kalapüügiga tegelevatele ettevõtjatele võimaluse taotleda toetust energiat säästvate ja kliimamuutuste vähendamisele kaasa aitavate investeeringute tegemiseks. Seega on määruse rakendamisel positiivne mõju keskkonnale. Energiale kulutatava ressursi vähenemise tulemusena paraneb ka ettevõtete konkurentsivõime.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Meetme rakendamisega seotud kulud on abikõlblikud ning neid rahastatakse EMKF-ist. Meetme rakendamiseks on EMKF-i rakendamise perioodil 2014–2020 ette nähtud 4 033 333 eurot, millest 75% ehk 3 025 000 eurot kaetakse EMKF-ist ning 25% ehk 1 008 333 eurot Eesti Vabariigi eelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati tutvumiseks ning ettepanekute tegemiseks kalapüügi ettevõtjaid esindavatele erialaliitudele (Eesti Kalurite Liit, Eesti Kaugpüüdjate Liit, kalapüügi ja kalatoodete töötlemisega tegelevad tootjaorganisatsioonid) ning PRIA-le.

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Siseministeeriumile ja Kaitseministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Keskkonnaministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta. Teised ministeeriumid ei ole Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ § 7 lõike 4 kohaselt ettenähtud tähtjaks EISi kandnud kirja eelnõu kooskõlastamise või eelnõu põhjendatult kooskõlastamata jätmise kohta ning ei ole taotlenud tähtja pikendamist ega teatanud sellest, mistõttu loetakse eelnõu kooskõlastatuks.

Eelnõu saadeti arvamuse andmiseks „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014–2020 rakenduskava“ seirekomisjonile. Info esitatud ettepanekute ja nendega arvestamise kohta on leitav seletuskirja lisa olevast tabelist.

Eelnõu esitati teistkordseks kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Siseministeeriumile ning Kaitseministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Peale esmakordset EISi kooskõlastusringi pöördus sektor Maaeluministeeriumi poole sooviga küsida lisaselgitusi Euroopa Komisjonilt abikõlblike kulude kohta ning samuti avaldas Eesti Kaugpüüdjate Liit soovi toetuse maksimaalse piirmäära kaotamiseks. Enne oli toetuse maksimaalseks suuruseks seatud 100 000 eurot taotluse kohta.

Võttes aluseks Euroopa Komisjoni DG Mare lisaselgitused abikõlblike kulude kohta ning sektori esindusorganisatsioonide erinevaid seisukohti, on eelnõus kompromisslahendusena tõstetud

toetuse maksimaalne suurus 400 000 euronit ühe kalalaeva kohta kogu EMKF-i 2014–2020 programmiperioodil, mis tagab võimalused nii Läänemere traalpüügiga kui ka kaugpüügiga tegelevatele ettevõtjatele kalalaeva energiatõhususe parandamiseks vajalike investeeringute tegemiseks.

Keskkonnaministeerium kooskõlastas eelnõu märkustega, millega on arvestatud. Teised ministeeriumid ei ole Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ § 7 lõike 4 kohaselt ettenähtud tähtjaks EISi kandnud kirja eelnõu kooskõlastamise või eelnõu põhjendatult kooskõlastamata jätmise kohta ning ei ole taotlenud tähtaja pikendamist ega teatanud sellest, mistõttu loetakse eelnõu kooskõlastatuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler